

Nr 39.

Ankom till Riksdagens kansli den 10 mars 1911 kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra kornettsbostället Edema nr 1 i Kristianstads län.

(1:a Afd.)

I en till Riksdagen den 3 februari 1911 aflåten, till jordbruksutskottets förberedande handläggning hänvisad proposition, nr 56, har Kungl. Maj:t under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgifva, att fem i statsrådsprotokollet omnämnda, med litt. B, C, D, E och F betecknade lägenheter må hvar för sig med i samma protokoll angifna områden enligt kungl. kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärfva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande af de i kungl. brevet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen af berörda grunder meddelade närmare bestämmelser upplåtas från förra kornettsbostället 1 mantal Edema nr 1 i Örkeneds socken af Kristianstads län.

Departementschefen har till berörda statsrådsprotokoll i detta ärende anfört följande:

»Förra kornettsbostället 1 mantal Edema nr 1 i Örkeneds socken af Kristianstads län är utarrenderadt för tiden till den 14 mars 1912 mot årligt arrende af mer än 600 kronor. I underdåniga skrivelser den 26 mars, den 30 juli och den 13 augusti 1909 har domänstyrelsen underställt Eders Kungl. Maj:ts pröfning frågan om boställets framtida disposition och därvid öfverlämnat bland annat instrument öfver en den

27 juni 1907 hållen uppskattningsförrättning å bostället äfvensom en af förste landtmätaren Elam Mebius genom Ivar A. Erikson år 1906 upprättad karta öfver alla ägorna till omförmälta hemman.

Hemmanet, som är beläget 2,5 kilometer från Länsboda järnvägsstation, innehåller en sammanlagd areal af 577 hektar 9,2 ar, däraf 460 hektar 70,1 ar skogsmark. Beträffande hemmanets framtida disposition föreslogo uppskattningsmännen vid 1907 års förrättning, att det med litt. Q å förutnämnda karta betecknade, från arrendet undantagna och till kronopark afsatta ägoområdet borde såsom kronopark bibehållas, men att egendomen i öfrigt skulle, fördelad i femton särskilda, å kartan utmärkta lotter, försäljas på närmare angifvet sätt. Vissa af de sålunda ifrågasatta försäljningslotterna äro bebyggda med innehafvarna tillhöriga hus.

Öfverjägmästaren i södra distriktet, hvars yttrande infordrades af domänstyrelsen, förklarade sig emellertid anse större del af hemmanet, än den af uppskattningsmännen föreslagna, böra tilläggas angränsande Wesslerps kronopark och framhöll därvid, att ytvidden af den skogsmark, som enligt uppskattningsmännens förslag skulle från hemmanet försäljas, utgjorde 258 hektar 78 ar, hvilken mark med därå växande skog kunde värderas till 55,482 kronor. Om denna mark tillades kronoparken skulle denna betydligt förstoras. Det korta afståndet till järnväg medgäfvade vidare en intensiv vård af skogen. Komme däremot de af uppskattningsmännen föreslagna försäljningarna till stånd, skulle enligt öfverjägmästarens mening skogen hemfalla åt sköfving.

Domänstyrelsen, som i likhet med öfverjägmästaren ansett större del af hemmanet böra tilläggas kronoparken, fann för sin del, att endast fem närmare angifna områden borde säljas. Återstoden af hemmanet borde däremot läggas till kronoparken. Med anledning häraf anmodade styrelsen i skrifvelse den 22 januari 1909 Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande att låta uppskattningsmännen uppgöra förslag till försäljning af nyssnämnda fem områden. På grund häraf har Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande med skrifvelse den 10 mars 1909 till styrelsen insändt ett af vederbörande uppskattningsmän den 13 februari 1909 upprättadt förslag till försäljning af dessa områden.

De fem områden, som sålunda skulle upplåtas, äro betecknade med litt. B, C, D, E och F samt å kartan utmärkta genom röda, med svart bläck ytterligare markerade gränslinjer. Enligt en af Mebius år 1910 uppgjord beskrifning innehålla lägenheterna följande ägoområden, nämligen: litt. B ägofigurerna nr 488, 495, 498—502, 513, 515—517, 919—922, 925, 927—934, 955 och 956 äfvensom delar af nr 486, 487,

489—494, 496, 497, 503—506, 508, 510, 511, 514, 518, 519, 521, 889, 890, 926, 935—938, 954 samt 1583 med en sammanlagd areal af 27 hektar 53,8 ar, däraf 16 hektar 70,6 ar åker, 90,8 ar äng, 8 hektar 81,6 ar odlingsmark och 1 hektar 10,8 ar impediment;

litt. C ägofigurerna nr 892, 898—913, 913 a, 914—918, 923, 923 a och 924 äfvensom delar af nr 505, 891, 893—897, 926 samt 1583 med en sammanlagd areal af 6 hektar 69,9 ar, däraf 4 hektar 9,3 ar åker, 73,3 ar äng, 1 hektar 54,6 ar odlingsmark och 32,7 ar impediment;

litt. D ägofigurerna nr 939—953 och 957—971 äfvensom delar af nr 486, 487, 489—494, 496, 497, 935—938, 954 och 1583 med en sammanlagd areal af 10 hektar 37,5 ar, däraf 3 hektar 40,5 ar åker, 44,5 ar äng, 6 hektar 19,6 ar odlingsmark och 32,9 ar impediment;

litt. E ägofigurerna nr 189—200, 209, 211—214, 214 a, 241, 242, 244—246 och 393 äfvensom delar af nr 186, 187, 208, 210, 219, 243, 392 samt 393 a med en sammanlagd areal af 7 hektar 47,3 ar, däraf 2 hektar 0,5 ar åker, 14,4 ar äng, 5 hektar 27,9 ar odlingsmark och 4,5 ar impediment; samt

litt. F ägofigurerna nr 201—207, 215—218, 218 a, 220, 220 a, 221—240, 247—252, 255 och 256 äfvensom delar af nr 208, 219, 243, 253, 254, 257, 261, 266—268 och 393 a, med en sammanlagd areal af 10 hektar 11,5 ar, däraf 3 hektar 30,3 ar åker, 1 hektar 27,3 ar äng, 5 hektar 42,8 ar odlingsmark och 11,1 ar impediment.

Lägenheten litt. B är bebyggd med kronan tillhörande hus. Å de öfriga lägenheterna tillhöra åbyggnaderna vederbörande innehafvare nämligen å litt. C Per Björnsson, å litt. D J. A. Malmqvist, å litt. E Per Svensson och å litt. F Nils Svensson.

Lägenheterna hafva åsatts följande försäljningsvärden, nämligen litt. B 7,057 kronor, litt. C 1,409 kronor, litt. D 1,246 kronor, litt. E 1,477 kronor och litt. F 2,286 kronor och hafva innehafvarna af lägenheterna litt. C, D, E och F förklarat sig önska inköpa en hvar den af honom innehafda lägenheten.

Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande har icke haft något att erinra mot den sålunda föreslagna försäljningen af lägenheter från egendomen. Beträffande de torpare under egendomen, hvilkas torp vore afsedda tilläggas kronoparken, har Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande med anledning af skriftlig ansökning från dessa torpare förklarat sig anse de af dem brukade torplägenheterna böra, såvidt från skogsvårdsynpunkt hinder däremot icke mötte, bibehållas såsom torp under krono-

parken med de områden och på de villkor, hvarom med innehafvarna kunde öfverenskommas.

Domänstyrelsen har i ofvan omförmälda skrivelser tillstyrkt, att ifrågavarande fem lägenheter måtte från egendomen upplåtas samt att återstående delen af egendomen måtte för skogsväsendets räkning i kronans ägo bibehållas för att tilläggas Wesslarps kronopark. Rörande den af vissa torpare å egendomen gjorda framställningen att få vid sina torplägenheter framdeles bibehållas har styrelsen meddelat, att styrelsen, i händelse större delen af hemmanet komme att tilläggas angränsande kronopark, icke skulle underlåta att taga i noggrant öfvervägande, huruvida och på hvilka villkor de å hemmanet befintliga torplägenheter, hvilka icke komme att försäljas, kunde såsom torp eller lägenheter under kronoparken bibehållas.

För egen del har jag icke något att erinra mot domänstyrelsens förslag till upplåtelse af berörda fem lägenheter och torde jag framdeles, sedan frågan härom blifvit afgjord, få tillfälle återkomma till domänstyrelsens framställning, i hvad densamma afser öfverflyttande till Wesslarps kronopark af viss del af egendomen.»

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

Stockholm den 10 mars 1911.

På jordbruksutskottets vägnar:

THEODOR ODELBERG.

Det skulle här antecknas, att herr *B. A. Lindblad* icke deltagit i ärendets behandling inom utskottet.